

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

XIV. Cum quis in Jus succedit alterius, justam ignorantiae causam censetur habere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

(H) Si pecunia *Zafio* incio, nec alicujus factum insidias inimico parantibus eidem damnosum existeret, cui penitus displiceret, & sic quis de fraude sua commodum reportaret. *Cap. simonia, alioquin contingeret, quod cui. 33. de Simon.*

REGULA XIV.

Cum quis in Jus succedit alterius, justam ignorantia causam censetur habere.

Quæres *primò*. Quid & quotuplex est successio?

ꝛ. Est justa rei vel juris, quod fuit alterius, occupatio. Alia est generalis, alia particularis. Successio universalis est, quâ quis ex titulo universali vel per testamentum, vel ab intestato in Jus universum defuncti succedit. Particularis est, quando quis in re particulari succedit, ut Legatarius, Donatarius, emptor &c. huc Prælatus vel Beneficiatus reductivè pertinet. Hæc inter Generalem & particularem successorem juris est differentia, quod universalis suum repræsentat Antecessorem, sique juris fictione ipse Antecessor, cujus onera portare debet. Successor particularis antecessorem non repræsentat.

Quæres *secundo*. Quis hujus Regulae sensus?

ꝛ. In Jus alterius & locum succedenti obesse nequit, si id, quod ab

antecessore vel authore gestum est, ignorat. Ratio est: quia talis ignorantia de facto alieno justa est & probabilis, ignorantia autem probabilis, ut statim vidimus excusat, ideòque in alterius succedens locum justam habet ignorantia causam.

Quæres *tertiò*. Quæ Regulae hujus exceptio?

ꝛ. Successor vel hæres Universalis in vitium succedit defuncti, adeo ut rem, quam testator scivit esse alienam, hæres præscribere non possit, sed illi noceat mala antecessoris fides, ut præscriptionem per possessionem bonæ fidei à se captam inchoare nequeat, & præscriptionem ab antecessore inchoatam multò minùs completere valeat, & ita quantumvis hæres probabilem habeat ignorantiam, quod res sit aliena, illa tamen non excusat, nec ad præscriptionem juvat, cum hæc sit causa lucrativa, ad quam ignorantia facti

non patrocinator. Aliud est in Successore particulari, qui sicut suum non repræsentat antecessorem, sic quæque in vitium illius minimè succedit.

C A S U S.

Zonarius hæres ab intestato Aniani Canonici Metropolitanæ sine delectu omnia & singula bona defuncti sibi vindicat (A) inter reliqua pretiosum anulum apud Anianum depositum vendit, depositum esse ignorans. (B) Bonum allodiale, quod Anianus agnato suo abstraxerat, tanquam ab eodem præscriptum obtinere contendit. (C) Ex transactione Anianum inter & Sempronium legaliter inita Sempronius à Zonario 100. Imperiales exigit, quos hic in vim præsentis Regule solvere recusat. (D) Anianus ante mortem dispositionem Codicillarem in

favorem Monasterii à Confessario & duobus testibus subscripam fecerat, in qua eidem Monasterio sex equos Rhedæ honorariæ deputatos donabat, quos Zonarius extrahere non vult, eo quod Codicillum septem testes non subscripserint. (E) Syndicus quoque Capituli proponit, quod Capitulum pro Aniano in Curia Romana pro beneficio litigante fidejusserit, omnèsque expensas, in quas Anianus condemnatus fuerat, solverit, quas proin ab hærede restitui petit. Zonarius hæc se ignorare, & nihil ad se pertinere inquit. (F)

R E S O L U T I O.

(A) **I**N *Cap. 1. de Success. ab intest.* disponitur, quod si per hæreditatem, vel alio modo intuitu personæ Clericus aliquid acquisiverit, donare ei liceat, cui voluerit, dum vivit; Si autem ante obierit, quam hoc fecerit, Altari, cui servivit, omnia perpetuò sanctificantur, & in Jus ejus traduntur. Ex quo sequitur Zonarium ab intestato succedere non potuisse, aut si succedere posset, vel hæres scriptus esset, id intelligendum de bonis non intuitu Ecclesiæ, sed hæreditate, artificio vel doctriua acquisitis, in aliis enim, quæ ratione Ecclesiastici & Spiritualis Ministerii ac

Beneficii obvenerunt, tam necessariò succedit Ecclesia, ut etiam quacunque alia contraria testatoris dispositio invalida sit & inanis *Cap. 1. Cap. Cum in officiis. 7. Cap. relatum. 12. de rebus.*

(B) Si hæres rem apud testatorem depositam vel commodatam distraxit, ignarus depositam vel commodatam esse, quia dolo non fecit, non tenetur de re, sed tantum de pretio. *L. depositum. 1. §. fin. ff. deposit. per Regulam enim justam ignorantia causam habere censetur.*

(C) Mala fides Aniani, quæ allodium alienum possedit, transit ad hæredem,

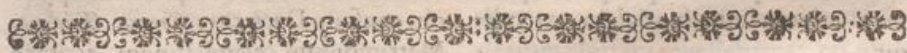
redem, & ideo sicut testator cum fidei vitio præscriptionem inchoare nequibat, ita quoque Successor universalis ob traducem vitii radicem præscriptionem continuare vel complere non potest. *Can. si Sacerdotes. 10. caus. 16. 9. 3.*

(D) Male applicat *Regulam Zonarij*, si transactionem legitimè factam Semproonius probet, stante siquidem probatione cessat causa ignorantia, consequenter 100. Imperiales solvere renetur.

(E) Quæcunque dispositio sive per modum Testamenti, aut Codicilli, donationis aut aliter, ad causam piam coram tribus aut duobus legitimis testibus requisitis facta valet, cum in hoc passu non secundum leges, sed secun-

dum Decretorum statuta dispositio talis sit tractanda. *Cap. relatum 11. de Testam.* Equos ergo *Zonarij* Monasterio tradere obligatur.

(F) Qui pro Clerico fide jussit, omnino indemnis servandus est, ne dispendium patiatur, unde videtur præmium meruisse, in tantum, ut, si Clericus, pro quo fidejussim, debita fidejussori solvere, & simul damna, quæ propter fidejussionem pertulit, resarcire detrectet, reditus beneficii, quod Clericus ille obtinet, tam diu fidejussori debeant assignari, donec damna resarcita fuerint, & debita sine diminutione soluta. *Cap. pervenit. 2. de fidejuss.* Frustra ergo exculpate sese nititur *Zonarij*.

REGULA XV.

Odia restringi, & favores convenit ampliari.

Quæres primò Quis amicus hujus Regulae sensus?

R. Leges, Canones, Privilegia, quæ odia continent, restringenda, & strictè sunt interpretanda: è contra quæ favores conferunt, amplianda sunt, lateque interpretanda. Hic sensus ad speciem clarus difficultatem habet in explicando, quæ favorabiles, & quæ odiosæ sint dispositiones.

Quæres secundo. Quæ dispositiones sunt favorabiles?

R. Sequentes. 1mo. Dispositiones, quæ sine juris communis derogatione, & tertii damno aut præjudicio merum Principis continent beneficium, merito favorabiles appellantur. *L. beneficium. 3. ff. de Constitut. Princip. Cap. cum dilecti 6. de donat.* Exemplum habemus in Privilegio celebrandi & divina audiendi tempore interdicti per Pontificia Sedis largitatem indulto, vñ cujus famuli & domestici privilegiati, licet in Privilegio non nominati, divinis